

RESSENYA BIBLIOGRÀFICA

MANEL CARRERA: *CALENDARI DE FESTES AMB AIGUA.*

(Els llibres de festes.org, n. 3. Barcelona,
Botarga produccions, 2016)

JORDI ROCA I ROVIRA

Després del *Calendari de Festes amb Foc* i del *Calendari de Festes amb Pirotècnia*, Manel Carrera ha publicat el tercer volum de la sèrie “Els llibres de festes.org” que ha intitulat *Calendari de Festes amb aigua*. Està previst que el llibre tingui continuïtat amb un altre títol dedicat a les festes d'aigua salada, atès que la seva morfologia és prou diferent i que juntes haguessin fet un volum excessiu dins la col·lecció, o que la tria obligada hagués fet que moltes se n'haguessin quedat fora. Tot i així, la tria hi és; perquè de festes on l'aigua hi és més o menys present n'hi ha a cor què vols i moltes vegades repetides a llocs diferents, o bé amb morfologies molt semblants.

Carrera opta per enumerar les festes segons el cicle de l'any, com ho han vingut fent molts folcloristes des del segle XIX ençà, i això proporciona la unitat formal als llibres de la col·lecció; però en l'actualitat el concepte de festa ha eixamplat molt el seu context i l'ordre temporal que s'aconsegueix ha de compartir per força una considerable rauxa temàtica, on festes religioses comparteixen espai amb espectacles molt turístics i rituals ancestrals s'alternen amb d'altres de concepció totalment actuals.

Aquesta constatació, però, no és cap demèrit sinó una clarividència que moltes vegades la sobrevaloració de l'antic ha portat a la desvirtualització del que considerem popular i tradicional. Molts folcloristes del XIX s'apressaven a documentar els actes que en bona lògica pensaven que desapareixerien per la destructora influència de les revolucions francesa i industrial, però alguns dels seus col·legues redactaven també, i ben cofois, les noves modes que des de les ciutats s'anaven escampant per tot el territori. Actualment, i amb la globalització cultural existent, potser en Manel podria haver sumar també als *correaigües* i les *xeringades*, els parcs temàtics o els esports aquàtics; segurament d'aquí a unes dècades s'analitzarà l'esport com la divinització

del culte al cos i com una de les noves religions sortides de la modernitat de principis del segle XX i els campionats nacionals o internacionals seran els romiatges als centres de culte contemporanis.

De fet tota la controvèrsia, i també la seva desactivació, passa per no perdre mai de vista que les tradicions són unes manifestacions vives i útils a la comunitat que se'n serveix. Per natura són mestisses i s'adapten als temps com un camaleó al paisatge. Segurament que els que ens dediquem al seu estudi som els primers a perdre de vista aquesta vitalitat, utilitat i adaptació constant, per destacar-ne virtuts històriques que en realitat no són ni de bon tros les més importants. Potser també està justificat perquè gairebé tot el que *és nou ve de fora i amb el que es perd se'n va part d'una identitat*, que de fet no ha existit mai pura perquè sempre ha estat mutant.

Al llibre de Manel Carrera hi trobem aquesta perspectiva fresca de no classificar les tradicions per antiguitat, ni per seguiment, ni per *importància*. No hi ha primera ni segona divisió: a la festa de sant Magí o de sant Antoni, les poblacions i els pressupostos grans comparteixen espai amb comunitats minúscules que les haurem de cercar al Google si volem saber on són.

Segurament la metodologia d'en Manel i la seva companya Núria de viure les festes en lloc de veure-les els ha donat aquest punt de vista fresc, de la passió de la gent per allò que els agrada fer independentment del que diguin les autoritats en la matèria. Els textos, desapassionats, justos i amb gran perspicàcia; les fotografies, d'una qualitat excel·lent, que solen trobar l'oportunitat precisa; i una maquetació moderna i atractiva, fan que tot en el llibre sigui un plaer. Fins i tot és un objecte de regal de bon gust i molt recomanable: atractiu, ben documentat i a la vegada lleuger per a la lectura. I la gent, que sap reconèixer el gra de la palla, li fa confiança repetidament quan compra una rere l'altra les seves obres a través del micromecenatge i a hores d'ara els seguidors dels "Llibres de festes.org" ja ens esperem les festes d'aigua de mar, amb tota la seva diversitat i amb tot el debat que moltes d'elles plantegen.